

Начальные классы

Цель школьного образования в Кыргызской Республике определена исходя из потребностей личности и современного общества, с учетом тенденций развития мировых образовательных систем. В стратегических документах, определяющих развитие Кыргызской Республики в сфере образования, заявлено создание саморазвивающейся, эффективной системы образования, которая будет способствовать экономическому подъему страны, совершенствованию человеческих ресурсов, подготовке самостоятельного, продуктивного члена общества.

Постановление правительства Кыргызской Республики от 23 марта 2012 года №202 обязывает внести сокращение количества предметов для снижения объема учебной нагрузки.

В 2012-2013 учебном году учебная нагрузка в начальных классах выглядит следующим образом:

№	Класс	В неделю (часов)	За год (часов)	Количество предметов
1.	1- класс	20	660	9
2.	2- класс	22	748	9
3.	3- класс	24	816	10
4.	4 -класс	25	850	10

В начальных школах республики накопились многих острых проблем. В 2012-2013 учебном году, согласно утвержденным учебным планом, начальная школа должна решать следующие задачи:

- Организация учебной деятельности младших школьников на основе интерактивном обучении;
- Формирование базовой компетенции (информационной, социально-коммуникативной, самоорганизации и разрешении проблем у школьников);
- Организация дифференцированного обучения в начальной школе;
- Проблемы оценивания знаний, умений и навыков учащихся. Особенности формативного оценивания в начальной школе;
- Личностно ориентированный подход при воспитании и обучении детей младшего школьного возраста.

Чрезмерный контроль и наставление учителя ограничивает свободу мышления и рассуждения учащихся, не способствуя формированию конкретных знаний. Настало время отходить от порочной практики загрузки учащихся объемной информацией, предоставляя им качественные, сжатые сведения и знания.

Какова цель сокращения учебной нагрузки и объемов обучающих материалов?

Здесь не должно быть повторения тем. Сокращение материалов должно позволить учащемуся высказывать свои соображения и участвовать в обсуждениях. В процессе усвоения знаний учащиеся должны овладеть способностью, анализировать, задавать вопросы, дискутировать. Только в этом случае учащийся получит возможность участвовать на уроке в соответствии со своими способностями.

Один из вопросов, обсуждаемых на августовской конференции, это оценивание знаний, умений и навыков учащихся. Система оценивания должна отвечать следующим требованиям: объективность, открытость, всесторонность, дифференцированность, этичность.

В соответствии с современными требованиями в первом классе оценки не ставятся. Однако в процессе конкурсов, соревнований у детей развивается чувство самооценки.

В первом классе учитель, наблюдая за действиями детей, отмечает их по шкале «выполнил» или «не выполнил». В этом случае создается возможность оценивания большого количества учащихся. В этом случае учитель может оценить не только знания, но и другие достижения учащихся. Учитель помогает неуспевающим или дает дополнительные задания некоторым ученикам. Периодически учитель отчитывается перед родителями и отмечает достижения учащихся.

Тематика актуальных вопросов, подлежащих обсуждению учителями начальных классов на Августовском совещании

1. Организация учебной деятельности младших школьников при интерактивном обучении;
2. Формирование базовой компетенции (информационной, социально-коммуникативной, самоорганизации и разрешении проблем у школьников);
3. Организация дифференцированного обучения в начальной школе;
4. Проблемы оценивания знаний, умений и навыков учащихся. Особенности формативного оценивания в начальной школе;
5. Личностно ориентированный подход при воспитании и обучении детей младшего школьного возраста.

По проблемным вопросам можете обращаться в Кыргызскую Академию Образования.

Башталгыч класстар

Билим – тарбия берүүнүн сапатын өркүндөтүү, өлкөбүздүн өнүгүшүнө салым кошуучу атуулдарды тарбиялап өстүрүү бүгүнкү күндө республикабыздагы олуттуу маселелердин бири болуп эсептелет.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 23 мартындагы №202 токтомунда окуу предметтерин кыскартуу менен окуу жүктөмүн азайтуу белгиленди

2012-2013 -окуу жылы башталгыч класстардагы окуу планында окуу жүктөмү төмөндөгүчө болот:

№	Класс	Жумасына (саат)	Жыл бою (саат)	Предметтин саны
1.	1- класс	20	660	9
2.	2- класс	22	748	9
3.	3- класс	24	816	10
4.	4 -класс	25	850	10

Республикабыздын башталгыч мектептеринде бүгүнкү күндө орчундуу проблемалар арбын. 2012-2013 –окуу жылына карата бекитилген окуу планына ылайык башталгыч мектепте төмөндөгүдөй милдеттерди аткарууга көңүл бурулат:

а) маалымат берүүнү азайтып, окуучунун иш-аракетине жана натыйжага жетүүнү көздөө; б) курчап турган дүйнөнү илимий негизде таанытуу, элибизге, жерибизге таандык баалуулуктардын негизинде окуу-тарбияны уюштуруу; в) окуу ишмердүүлүгүн өнүктүрүү; г) базалык компетенттүүлүктөрдү (маалыматтык, социалдык-коммуникативдик, өзүн-өзү уюштуруу) калыптандыруу; д) окуучунун жеке өзгөчөлүгүнө ылайыктап, дифференцирленген билим жана тарбия берүү;

е) баа коюу проблемасы; ж) окуучунун ден-соолугун сактоо жана окуу жүктөмү ж.б.у.с.; з) инсандын өнүгүшү үчүн ыңгайлуу шарттарды түзүү жана адамдын рухий дүйнөсүн калыптандырууну камсыз кылган маданиятка багытталган билим берүү.

Азыркы күнгө чейин орун ээлеген мүчүлүштүктөрдүн бири – мугалимдин ашыкча башкаруучулугу, окуучуларды ойлонууга, сүйлөгөнгө мүмкүнчүлүк бербей, конкреттүү билимдерди калыптандырбай, тапшырмалардын сапатына эмес, санына карата иш жүргүзүү сыяктуу кемчиликтен баш тартууга мезгил жетти.

Окуу жүктөмүн, окуу материалын кыскартуунун максаты эмнеде? Мында кайталанган темалар кыскартылат. Материал азайып, ар бир окуучуга өз оюн айтууга, талкууга катышууга шарт түзүлүшү керек. Окуучу сабакты өздөштүрүүдө анализдөө, суроо берүү, талкууга катышуу жөндөмдүүлүгүнө ээ болууга тийиш. Ошондой шартта гана окуучу өз жөндөмдүүлүгүнө жараша сабакка катышууга шарт түзүлөт.

Жогоруда көрсөтүлгөн иш-аракеттер маалыматтык, социалдык-коммуникативдик жана өзүн өзү уюштуруу компетенттүүлүктөрүн калыптандырууну шарттайт.

Мына ушул багыттан алганда, эне тили сабагынын - окуучулардын дүйнөтаанымын арттыруучу жана социалдык-коммуникативдик компетенциясын өркүндөтүүчү, сүйлөө маданиятын жогорулатуучу мүмкүнчүлүктөрү кеңири экенин танууга болбойт. Эне тилинде туура сүйлөп, сабаттуу жаза алуусу кичинекей кезинен баштап баланын интеллектуалдык жактан өнүгүүсүнө, турмушта өзүн-өзү алып жүрүүсүнө да туура мүмкүнчүлүк болуп берери бышык. Ошондуктан башталгыч класстардан тартып тилдик эрежелерди жаттап үйрөнүүгө эмес, эне тилинде так, таза, туура сүйлөп, сабаттуу жазууга жатыктырууга айрыкча маани берүү керек. Үйрөнгөн тилдик материалдарды жазуу жана оозеки кебинде практика жүзүндө колдоно билүүгө машыктыруу, алардын кептеги кызматын үйрөтүү-сабакта мугалим эске алуучу башкы маселе болууга тийиш.

Бул иш-аракеттер тил сабагында гана эмес, комплекстүү түрдө Адабий окуу сабагында андан ары улантылат. Сабаттуу окуу, окуганын түшүнө билүү, талдап-ой жүгүртө алуу, андагы айтылган негизги ойду таап, туура жыйынтык чыгара билүү; өзүндөгү сапаттар менен каармандын жүрүм-турумун салыштыруу, турмуштагы ар кандай жакшы-жаманды ажырата билүү; жекече оюн билдирип чакан текст түзө алуу, ыр менен аңгеме, жомокту ажырата билүү; өз алдынча ыр, аңгеме жана жомок жазууга аракет кылуу ж.б. иш-аракеттер баланын чыгармачыл ой жүгүртүүсүн калыптандырышы шексиз.

Мына ушул иштер Кыргыз тили жана Адабий окуу сабактарында интеграцияланып өткөрүлсө жана машыктырылса да абдан жакшы натыйжаларга алып барары бышык.

Август кеңешмесинде мугалимдер талкуулай турган маселелердин бири - баа коюу жана баалоо маселеси.

Стимулдаштыруу каражаты болгон баа коюу системасы бүгүнкү күндө төмөндөгү талаптарга жооп бериши зарыл: объективдүүлүгү, ачык-айкындыгы, ар тараптуулугу, дифференцирленгендиги, этиканын сакталышы.

Учурдун талабына ылайык, 1- класстарда баа коюлбайт. Бирок, конкурс, мелдеш оюндарын өткөрүүдө балдар өзүн-өзү баалайт жана башкалардын арасынан өз ордун өзү түшүнөт.

1-класста билимди баалоодо мугалим окууларга байкоо жүргүзүп, «аткарды» же «аткарган жок» деген шкалага белги коюп турат. Мындай учурда көп окуучуну баалоого шарт түзүлөт. Мугалим мындай учурда окуучунун билимин гана эмес көп кырдуу жетишкендиктерин баалай алат. Мугалим жетишпеген окуучуларга жардам

берет же кээ бирине кошумча материал берет. Белгилүү бир мөөнөттөрдө мугалим ата-энелерге отчет берип, окуучунун жетишкендиктерин айтып турат.

2012-2013—окуу жылына карата 2011-жылы жарык көргөн Башталгыч класстардын окуу программасы (кыргыз тили, математика, мекен таануу) сунушталат..

Быйылкы окуу жылында сунушталуучу окуу китептер жана методикалык колдонмолор

Кыргыз тили

- 1-кл.** «Алиппе», С. Рысбаев. - Б.: «Полиграфбумресурсы», 2011.
«Алиппе», Б. Кубаталиева ж.б. (**сынак окуу китеби**) – Б.: «Кут аалам», 2011.
- 2-кл.** «Кыргыз тили», С. Рысбаев. – Б.: «Полиграфбумресурсы», 2010.
«Кыргыз тили», (комплекс), Б.Чокошева, ж.б, -Б., 2012
«Адабий окуу», А. Токтомаматов. - Б.: «Кут аалам», 2010.
«Адабий окуу», (комплекс), Б.Абдухамидова, С.Рысбаев, ж.б. -Б., 2012
- 3-кл.** «Кыргыз тили», С. Рысбаев, Ч. Исакова. - Б.: «Полиграфбумресурсы», 2010.
«Адабий окуу», А. Токтомаматов. – Б.: «Кут аалам», 2010.
- 4-кл.** «Кыргыз тили», С. Шаелдаева. – Б.: «Педагогика», 2004.
«Адабий окуу», А. Токтомаматов. – Б.: «Кут аалам», 2010.
«Дил азык» 1-4-кл., Класстан тышкаркы окуу китеби, С. Рысбаев, Б. Абдухамидова. – Б.: «Азур», 2009.

Методикалык колдонмолор

- С. Рысбаев, «Алиппе» окуу китебине методикалык көрсөтмөлөр. - Б.: 2010.
- С. Рысбаев, 1-4-класстарда эне тилинен жат жазуу жумуштарын жүргүзүү технологиялары. - Б.: 2010.
- А. Токтомаматов. «Адабий окуу» сабактарын жүргүзүү маселелери.-Б.: 2009.

Математика

Бекбоев И.Б. Ибраева Н.И. Математика. 1- класс.-Б.: «Билим», 2006, - Б.: ОсОО «Постскриптум», 2012.

- Бекбоев И.Б. Ибраева Н.И. Математика. 2- класс.-Б.:»Учкун», 2011.
- Бекбоев И.Б. Ибраева Н.И. Математика. 3- класс. –Б.: «Билим куту», 2004.
- Бекбоев И.Б. Ибраева Н.И. Математика. 4- класс.-Б.:»Континент принт», 2009.

Методикалык колдонмолор

- Бекбоев И.Б., Ибраева Н.И. 1-4-класстарда математиканы окутуу. -,Б.: 2006.
- Бекбоев И.Б., Ибраева Н.И., Математика 2-класс. Мугалимдер үчүн методикалык колдонмо.-Б.: «Учкун», 2011.
- Бекбоев И.Б., Ибраева Н.И., Математика 3-класс.. Мугалимдер үчүн методикалык колдонмо.. –Б.: 2010.
- Бекбоев И.Б. Ибраева Н.И. Математика 2-класс. Иш дептери..-Б.: «Учкун»,2011.

Мекен таануу

Мамбетова З.Ж., Архипова Т.В. Мекен таануу , 1-класс.—Б.: «Кут аалам» ,2011.
Мамбетова З.Ж., Архипова Т.В. Мекен таануу , 1-класс. иш дептери—Б.: «Кут аалам» ,2011. (окуу китептин мазмуну 2011-жылдагы программага төп келет)

Исмаилова Г., Кубаталиева Б., Суходубова Н. Мекен таануу 1-класс.
-Б.: «Билим-компьютер», 2009.

Мамбетова З.Ж. Мекен таануу 2-класс. –Б.: «Билим куту», 2004.

Адилова Г.И. Мекен таануу 2-класс. –Б.: «Инсанат», 2011.

МамбетоваЗ.Ж., Иманалиев Ч.И. Мекен таануу. 3-класс. –Б.: «Кыргызстан» 2003.

МамбетоваЗ.Ж. Мекен таануу 4-класс.-Б.: «Билим куту», 2004.

Методикалык колдонмолор

МамбетоваЗ.Ж., АрхиповаТ.В. 1-класста Мекен таануу предметин окутуунун методикасы. –Б.: «Кут аалам», 2011.

Исмаилова Г., Кубаталиева Б., Суходубова Н. Мекен таануу 1-класс.. Мугалимдер үчүн методикалык колдонмо. -Б.: «Билим-компьютер», 2009.

Мамбетова З.Ж. 2-класста Мекен таануу предметин окутуунун методикасы.-Б.:2012.

Август кеңешмесинде башталгыч класстын мугалимдери талкуулай турган актуалдуу маселелердин тематикасы:

1. Маалымат берүүнү азайтып, окуучунун иш-аракетине жана натыйжага жетүүнү көздөө жана интерактивдүү окутуу;
2. Курчап турган дүйнөнү илимий негизде таанытуу, элибизге, жерибизге таандык баалуулуктардын негизинде окуу-тарбияны уюштуруу.
3. Базалык компетенттүүлүктөрдү (маалыматтык, социалдык-коммуникативдик, өзүн-өзү уюштуруу) калыптандыруу;
4. Окуучунун жеке өзгөчөлүгүнө ылайыктап, дифференцирленген билим жана тарбия берүү.
5. Баа коюу проблемасы.
6. Инсанга багыттап окутуу. Инсандын өнүгүшү үчүн ыңгайлуу шарттарды түзүү жана адамдын рухий дүйнөсүн калыптандырууну камсыз кылган маданиятка багытталган билим берүү
7. Окуу ишмердүүлүгүн жана окуучунун чыгармачылык жөндөмүн өнүктүрүү.
8. «Жаңы окуу китептеринин (Алиппе, Кыргыз тили, Адабий окуу, Математика, Мекен таануу) мазмуну боюнча менин пикирим» аттуу талкуу.

Проблемалуу суроолор боюнча Кыргыз билим берүү академиясына кайрылсаңыздар болот.

Биздин дарек: Бишкек шаары, Эркиндик проспектиси 25. Кыргыз Билим берүү академиясы. Тел.: 62-23-49:

Заря Жусуповна Мамбетова